latse nink lastelatse teedwa nink tullewa põlwe rahwale kulutawa, mes mustitsel ajjal üts Mamees Muhhomaalt merre pääl lähhämbile surma-häddan om hääd ténnu!

Mihkel Nagel

ehk

hädda om mõnnikõrd kigeparremb juhhataja.

Mihkel Nagel, üts endine külla-koolmeister Pernomaal Sauga wállan, olli jo wäikult üts wisakas poisikene, kedda kiik küllarahwas hoije. Ni kui mõnnikõrd nore mehhe nink essiärralikult neide wannemba ülliwäga sõa-tenistust pelgawa nink sepärrast kiiksuggust modo ärrapromitas, noort meest se eest warjata, nidade pánniwa sis ka Mihkli wannemba omma 18. ealist poiga ütte wannale läsjale mehhes, ke tallo perrenaine olli, nink ténnasiwa Jummalat, et neide pojjakene jo perremeeste arwun olli, kui nekrutiwõtmise aig liggi jõudse.

Ent mes sest abbi olli! Wanna naise kõrwal es tahha nore mehhe südda sugguke rahhul ólla, essiärralikult et pudus nink waesus pälegi majjan olli nink lahja talloma es ánna päiwaliko-leibagi, weel wähhembalt midda tullewatses ajjas ärrale pánna. Mihkel olles énnembe rõemoga parhillake weel sõtta lännu, kui omma wanna matskaga perremehhe ammetit piddanu nink näljakäppa immenu, kui temma mitte rahwast es olles häbbendanu nink küllanaru peljanu.

Weddas sis mehhikene omma ränka koormat mitto ajjastaiga nisamma eddesi, seni kui ta wimate õige awwalikult ärratundse, et wanna moriga nink wõera perrega ennamb es jõ'wwa sugguke maia piddada nink tallo orjust wäljaorjata, nink se mõtte pääle

saije, küllakoolmeistriga assemid wahhetada nink koolmeistri ammetit hénnele pällelda.

Läts sis Mihkel Nagel oppetaja mannu henda koolmeistris pákkuma. Häkene kül! Ent oppetaja küsse: Kas sul om ka sedda tundmist, mes koolmeistri ammet tarwitap? — Se päle es olle Mihkel joht mõttelnugi, nink kui oppetaja lõise, et Mihkli luggemine koggoni paklane olli, mehhikene katekismest pälegi weel ülle kolke pääst luggi nink kirjutusest es tohhi kõnneldagi, sis and oppetaja nõuwo, eesmält koli mõnna nink luggemist nink kirjutamist oppi.

Oh immet! Kuis nüüd 40. ealine mees, ke tük aiga perremehhen olli olnu, nink päleke weel koggoduse wõõrmündrin, ni äkkitselt piddi taggasikäändma nink kolilatses sama? Temma es julgu kélleke wasta sest asjast kõnneldagi!

1836. ajjastajal, suwwel, kui Aabram Holter, Sauga-wálla kirjutamise-koli koolmeister, hainale läts, putte temma te pääl Mihkliga kokko nink saije temmaga juttule. Nakkas sis Mihkel ni kui káwwest koolmeistrile omma luggu sure sõame wärrisemisega nink hirmuga arrutama nink kui koolmeister lahhedaste temma juttu kuulda wõt nink sugguke pahhas es panne, et tõine temma aigo wiit, sis wõt wimate Mihkel welli julgust nink tõi omma sõame kigesallajambast nurgast sedda palwet wälja, et koolmeister ni hä olles nink wõttas meest koli. Ehk kül koolmeistrile naar tahtis wäggüsi päletükkida, sis ommete temma es laida Mihkli nõuwo sugguke, enge püse temma pelgliko sõant rõemustada nink and tälle sedda otsust: Läkki nüüd, welli, haina teggema nink pärran põimo sis tulle julgeste minno pole, same sis nätta mes saap!

E'nne rõakülwi olli Mihkel jo kolitarre man, ent kui temma omma palwega etteaste, sis temma es julgu silmike üllestõsta nink olli ni häbbelik nink